

Wytyczne do procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów

Zgodnie z zapisami zawartymi w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r.

Urząd
Marszałkowski
Województwa
Małopolskiego

Zlecający: Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego
Departament Środowiska
ul. Raławicka 56
30-017 Kraków

Autorzy: mgr inż. Weronika Warachowska

mgr Marcin Kaźmierski

Strażnik miejski mgr Witold Skorupiński

Spis treści

I.	Wprowadzenie.....	4
II.	Podstawa opracowania	5
III.	Analiza procedur wdrożonych w poszczególnych gminach województwa Małopolskiego	6
	1. Podstawa prawna oraz treść zapytania	6
	2. Statystyka przesłanych odpowiedzi.....	6
	3. Podsumowanie i wnioski	7
IV.	Podstawa przeprowadzenia kontroli	8
	1. Obowiązujące przepisy i regulacje	8
	2. Przesłanki do przeprowadzenia kontroli	9
	3. Techniczne aspekty kontroli palenisk	9
	4. Prawa i obowiązki gminy	12
	a) Sposób przyjęcia procedury	12
	b) Elementy procedury	12
	c) Upoważnienia	14
	d) Harmonogramy	15
	e) Obowiązek informacyjny	16
	5. Prawa i obowiązki kontrolowanego	16
V.	Przebieg kontroli.....	18
	1. Przyjęcie zgłoszenia.....	18
	2. Wszczęcie oraz prowadzenie kontroli w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego COVID-19.....	18
	3. Czynności podejmowane przed podjęciem kontroli	20
	4. Oględziny miejsca	20
	5. Pobór próbek	21
	6. Ustalenia i następstwa kontroli.....	22
VI.	Protokół kontroli	24
VII.	Ogólne zalecenia i dobre praktyki	25
VIII.	Formularze i wzory	27

I. Wprowadzenie

Zgodnie z zapisami Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r. przyjętego Uchwałą Sejmiku nr XXV/373/20 w dniu 28 września 2020 r. (dalej: program ochrony powietrza) opracowano wytyczne do procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów.

Zgodnie z zapisami programu ochrony powietrza gminy województwa małopolskiego zobowiązane są do opracowania procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów do dnia 30 września 2021 roku zgodnie z wytycznymi zawartymi w niniejszym opracowaniu.

Podstawowym celem programu ochrony powietrza województwa małopolskiego jest poprawa jakości powietrza i dotrzymanie obowiązujących standardów w celu ograniczenia niekorzystnego wpływu zanieczyszczeń na zdrowie i jakość życia mieszkańców. Redukcja emisji zanieczyszczeń do powietrza, jako rezultat realizacji założeń programu, ma na celu uzyskanie maksymalnego efektu ekologicznego i ograniczenie oddziaływania na środowisko oraz ludzi w sposób możliwie maksymalny.

Jednym z trzech głównych kierunków działań naprawczych programu jest ograniczenie niskiej emisji i poprawa efektywności energetycznej, w związku z czym konieczne jest prowadzenie planowych i pozaplanowych kontroli w celu identyfikacji, ewidencji i oceny występujących nieprawidłowości i w dalszej kolejności podjęcie działań ograniczających ich występowanie.

Prowadzenie kontroli palenisk powinno być oparte na jednolitych wytycznych przygotowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego.

II. Podstawa opracowania

Niniejsze wytyczne zostały opracowane na podstawie umowy nr IXA/49/SR/21 na przygotowanie wytycznych do procedury przeprowadzania kontroli palenisk zawartej w dniu 1 lutego 2021 r. pomiędzy Województwem Małopolskim z siedzibą w Krakowie, a Kancelarią Ekologiczną Sp. z o.o. z siedzibą w Poznaniu, a w szczególności szczegółowego opisu zamówienia, stanowiącego załącznik nr 1 do umowy.

Opracowanie zawiera także informacje i konkluzje zawarte w dokumentach przygotowanych w ramach projektu zintegrowanego LIFE "Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego - Małopolska w zdrowej atmosferze" (LIFE-IP MALOPOLSKA/ LIFE 14 IPE PL021) (zwanego dalej projektem LIFE):

- Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r.;
- Poradnik przeprowadzania kontroli palenisk domowych – Wykrywanie nielegalnego spalania odpadów i kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej.

W przygotowaniu przedmiotowych wytycznych wykorzystano również informacje przekazane w ramach udostępnienia informacji publicznej przez poszczególne gminy województwa małopolskiego w zakresie obowiązujących procedur przeprowadzania kontroli palenisk.

III. Analiza procedur wdrożonych w poszczególnych gminach województwa Małopolskiego

1. Podstawa prawna oraz treść zapytania

Zgodnie ze szczegółowym opisem przedmiotu zamówienia, opracowanie wytycznych do procedury przeprowadzania kontroli palenisk winno zostać poprzedzone analizą obowiązujących procedur przeprowadzania kontroli palenisk w co najmniej 10 gminach w Małopolsce. W związku z powyższym w dniu 5 lutego 2020 r. na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 2176) Wykonawca zwrócił się do wszystkich 182 gmin Województwa Małopolskiego z wnioskiem o udostępnienie informacji publicznej w zakresie procedur przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej.

Zapytania zostały przesłane drogą mailową do wszystkich gmin miejskich, miejsko-wiejskich oraz wiejskich województwa małopolskiego zgodnie z danymi adresowymi zamieszczonymi w bazie teleadresowej Jednostek Samorządu Terytorialnego opublikowanej na portalu Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji¹. Aktualność danych zawartych w bazie teleadresowej JST określona została na dzień 20 stycznia 2021 r.

Treść zapytania:

Na podstawie art. 2 ust. 1 i art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (j. t. Dz. U. z 2016 r. poz. 1764 ze zm.) proszę o udostępnienie informacji w następującym zakresie:

- *Procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów;*
- *Formularzy związanych z opracowaną procedurą przeprowadzania kontroli palenisk;*
- *Akty wprowadzającego dla procedur przeprowadzania kontroli palenisk;*

Jednocześnie, na podstawie art. 14 ust. 1 powołanej ustawy, wnoszę o udostępnienie mi powyższych informacji w następujący sposób: przesłanie informacji pocztą elektroniczną na podany powyżej adres.

2. Statystyka przesłanych odpowiedzi

W związku z przeprowadzonym badaniem złożono 182 zapytania przekazane za pośrednictwem poczty elektronicznej do wszystkich gmin województwa małopolskiego. Do dnia 22 lutego 2021 r. otrzymano odpowiedzi od 144 gmin, co stanowi 79,1% wszystkich jednostek, do których zwrócono się z zapytaniem. W tabeli 1 przedstawiono zestawienie odpowiedzi w zakresie poszczególnych aspektów dotyczących wdrożonych procedur.

¹ <http://administracja.mswia.gov.pl/adm/baza-jst/baza-teleadresowa-jst-d/7788,Baza-teleadresowa-JST-do-pobrania.html>

Tabela 1 Procedury i formularze wdrożone w gminach województwa małopolskiego

Zakres wdrożenia	Liczba gmin, w których dokonano wdrożenia	Udział procentowy*
Procedura przeprowadzania kontroli palenisk	50	27,5
Formularz protokołu przeprowadzania kontroli palenisk kontroli	59	32,4
Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli	27	14,8
Instrukcja pobierania prób do badań	16	8,8

* procentowy udział odpowiedzi w liczbie wszystkich gmin województwa małopolskiego

W wyniku analizy przekazanych odpowiedzi ustalono także, że:

- W przypadku 3 gmin, w których przyjęta została procedura przeprowadzania kontroli palenisk, nie przyjęto wzoru protokołu kontroli;
- W przypadku 13 gmin, w których nie przyjęto procedury przeprowadzania kontroli palenisk, przyjęty został wzór protokołu kontroli.
- 17 gmin wskazało, iż kontrole palenisk przeprowadzane są w oparciu o wytyczne zawarte w poradniku przeprowadzania kontroli palenisk domowych – Wykrywanie nielegalnego spalania odpadów i kontrola przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej opracowanego w ramach projektu LIFE.

3. Podsumowanie i wnioski

Zgodnie z danymi przedstawionymi w sekcji 2 części III niniejszego opracowania, wskazuje się, że mimo braku wytycznych do procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów, część gmin województwa małopolskiego przyjęło odpowiednią procedurę w drodze zarządzenia wójta (burmistrza lub prezydenta) gminy. Część gmin podjęła także działania, mające na celu wdrożenie formularza protokołu kontroli, wzoru upoważnienia oraz instrukcji pobierania prób do badań.

Podkreśla się, że część z gmin zwróciła także szczególną uwagę na fakt wykorzystania poradnika przeprowadzania kontroli palenisk domowych opracowanego w ramach projektu LIFE. Ponadto gminy, w których dotychczas nie zostały wdrożone procedury, wskazały że zostaną one przyjęte po opracowaniu i udostępnieniu przez Marszałka Województwa Małopolskiego wytycznych do procedury przeprowadzania kontroli palenisk.

Struktura odpowiedzi gmin w zakresie udostępniania informacji publicznej, a w szczególności niewielka liczebność gmin, w których procedury zostały dotychczas przyjęte, wskazuje na potrzebę opracowania i publikacji niniejszych wytycznych.

Powyzsze podkreśla także fakt zdywersyfikowanego zakresu podjętych działań i wdrożonych wytycznych. Jedynie niewielki odsetek gmin wdrożył i stosuje formularze w zakresie upoważnień do przeprowadzenia kontroli oraz instrukcje poboru prób do badań, co może być źródłem ewentualnych nieprawidłowości podczas prowadzenia kontroli.

Zgodnie z powyższymi informacjami wskazuje się, że niniejsze wytyczne, opracowane na zlecenie Marszałka Województwa Małopolskiego, stanowiąc będą istotny element w tworzeniu procedur przeprowadzania kontroli palenisk, co w dalszej konsekwencji doprowadzi do ograniczenia emisji zanieczyszczeń do powietrza.

Wytyczne do procedury przeprowadzania kontroli palenisk

Analiza procedur wdrożonych w poszczególnych gminach województwa Małopolskiego

IV. Podstawa przeprowadzenia kontroli

1. Obowiązujące przepisy i regulacje

Ramy prawne dla ochrony powietrza przed zanieczyszczeniami stanowią przedmiot zarówno prawa Unii Europejskiej, jak i prawa krajowego. Cele ochrony środowiska w zakresie stanu jakości powietrza obejmują ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Powyższe zagadnienia, z uwagi na ich dużą istotność, uwzględnione zostały w dokumentach programowych województwa małopolskiego opracowanych w związku z realizacją projektu zintegrowanego LIFE „Wdrażanie Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego – Małopolska w zdrowej atmosferze” LIFE14 IPE/PL/021 LIFE IP MALOPOLSKA.

Istotnym aspektem w dążeniu do efektywności podejmowanych działań jest przeprowadzanie działań kontrolnych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, do których należą:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 r. poz. 1219 ze zm.) (dalej: prawo ochrony środowiska), w szczególności art. 379 i 380 w zakresie uprawnienia Organów do przeprowadzania kontroli, sporządzania protokołu kontroli oraz sposobu pobierania próbek do badań;
- Ustawa o odpadach z dnia 14 grudnia 2012 r. (Dz. U. 2020 r. poz. 1219 ze zm.) (dalej: ustawa o odpadach), w szczególności art. 155 w zakresie zakazu spalania odpadów poza instalacjami do termicznego przetwarzania odpadów;
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1439 ze zm.) (dalej: ustawa o utrzymaniu czystości i porządku), w szczególności art. 9u w zakresie sprawowania kontroli przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.
- Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (dalej: uchwała antysmogowa);
- Uchwała Nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (dalej: uchwała antysmogowa miasta Krakowa).

Implementację zapisów powyższych aktów prawnych stanowić winny procedury przeprowadzania kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów wdrożone w gminach województwa małopolskiego, opracowane zgodnie z niniejszymi wytycznymi.

Wskazuje się także, iż w związku z czynnościami kontrolnymi prowadzonymi w celu oceny przestrzegania zapisów uchwały antysmogowej oraz zakazu spalania odpadów zastosowanie mają także następujące regulacje:

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30) oraz ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444) w zakresie ewentualnych sankcji z tytułu stwierdzenia naruszeń;
- Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2020 r. poz. 729) oraz ustawa z dnia 20 maja 1971 r.

kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2021 r. poz. 281) w zakresie ewentualnych sankcji z tytułu stwierdzenia naruszeń;

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 o Policji (Dz. U. z 2020 r. poz. 360) w szczególności art. 1 ust. 2 pkt 4 w zakresie kompetencji Policji do przeprowadzania i uczestnictwa w kontroli.

2. Przesłanki do przeprowadzenia kontroli

Zgodnie z art. 379 ust. 1 prawa ochrony środowiska w granicach administracyjnych gmin, wójt (burmistrz lub prezydent) sprawuje kontrolę przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska w zakresie objętym właściwością organu. Z uwagi na fakt, iż przesłanki do prowadzenia kontroli nie zostały sprecyzowane, Organ uprawniony jest do podejmowania działań kontrolnych z własnej inicjatywy w dowolnym momencie.

Program ochrony powietrza dla województwa małopolskiego zakłada szereg zadań dla samorządów gminnych, które obejmują m.in. przeprowadzanie kontroli interwencyjnych palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów. Program zakłada także możliwości prowadzenia kontroli przez straże gminne bądź międzygminne, pracowników urzędu lub w ramach współpracy z Policją bądź w asyście Policji.

Bezpośrednimi przesłankami do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów mogą być m.in.:

- zgłoszenia przekazywane:
  - bezpośrednio, drogą mailową, telefoniczną lub za pośrednictwem poczty tradycyjnej,
  - za pośrednictwem aplikacji *Ekointerwencja*,
- własne obserwacje funkcjonariuszy straży miejskiej, straży gminnej lub urzędników gminy (także wstępne wyniki kontroli dronem);
- brak odbioru odpadów komunalnych zbieranych z nieruchomości, potwierdzonego dokumentami będącymi w posiadaniu urzędu gminy w ramach systemu gospodarki odpadami;
- uwzględnienie kontroli w harmonogramie kontroli planowych, sporządzonym zgodnie z informacjami zawartymi w punkcie IV.4. lit. d wytycznych;
- ogłoszenie stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza zgodnie z Planem działań krótkoterminowych, będącym częścią Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego.

3. Techniczne aspekty kontroli palenisk

Upoważnieni przedstawiciele gminy oraz straż gminna (miejska) uprawnieni są zgodnie z art. 379 ust. 1 oraz 2 prawa ochrony środowiska do przeprowadzenia kontroli przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska, w tym w zakresie dotyczącym kontroli palenisk.

Zgodnie z treścią art. 96 ust. 1 prawa ochrony środowiska, sejmik województwa może, w drodze uchwały, w celu zapobiegania negatywnemu oddziaływaniu na zdrowie ludzi lub na środowisko, wprowadzić ograniczenia lub zakazy w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

Kontrola palenisk domowych winna odnosić się do przestrzegania uchwały antysmogowej obejmującej kontrolę urządzenia grzewczego oraz kontrolę stosowanego paliwa.

Kontrolowanym w kontekście przedmiotowych wytycznych jest właściciel nieruchomości lub jej użytkownik (ustalony na mocy umowy najmu/dzierżawy) lub inna osoba dorosła zamieszkująca nieruchomość lub przywołana do kontroli przez kontrolującego w przypadku obecności na terenie kontrolowanej nieruchomości jedynie osoby niepełnoletniej. W przypadku nieobecności pełnoletniego gospodarza lokalu, do czynności kontrolnych przywołany zostać może sąsiad.

Kontrola paleniska

Rodzaj stosowanego paleniska winien być wykazany przez podmiot eksploatujący instalację na podstawie dokumentów potwierdzających spełnienie wymagań zgodnie z § 7 uchwały antysmogowej, w szczególności:

- dokumentacji z badań,
- dokumentacji technicznej urządzenia,
- instrukcji dla instalatorów i użytkowników, o której mowa w punkcie 2 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe oraz w punkcie 3 lit. a załącznika II do Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe,
- klasa kotła powinna być ustalana zgodnie z normą PN-EN-303-5:2012.

Źródłem informacji na temat klasy urządzenia może być świadectwo z badań, instrukcja użytkownika, tabliczka znamionowa czy katalog producenta. Wskazuje się jednak, że w razie jakichkolwiek wątpliwości należy zażądać okazania sprawozdania lub raportu z badań. Badania mogą zostać przeprowadzone we własnym zakresie przez Kontrolowanego jednak ich metodyka zgodna musi być z obowiązującymi w danym czasie normami.

Brak informacji na temat klasy w dokumentacji oraz brak tabliczki znamionowej (a także brak jakichkolwiek dowodów potwierdzających klasę kotła) oznacza, że palenisko nie spełnia kryteriów żadnej z klas.

Kontrola paliw

Podczas kontroli, osoby kontrolujące powinny zidentyfikować wszystkie źródła spalania paliw znajdujące się obrębie nieruchomości oraz wszystkie miejsca magazynowania paliw, a także ocenić je pod kątem zgodności z uchwałą antysmogową, to jest rodzajem i jakością spalanych paliw.

Kontrolę zgromadzonego węgla należy rozpocząć od okazania świadectwa jakości paliwa (certyfikat). Zgodnie z ustawą z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw (Dz. U. z 2021 r. poz. 133), przekazanie takiego świadectwa nabywcy jest bezwzględnym obowiązkiem każdego sprzedawcy węgla zgodnie z art. 6c ust 1. Naruszenie tego obowiązku stanowi delikt administracyjny zagrożony karą pieniężną do 100 000 zł. Jeżeli w przebiegu kontroli kontrolujący dowiedzą się o tym lub innych uchybieniach ze strony sprzedawcy węgla, powinni niezwłocznie zawiadomić Małopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. Sprzedaż niedozwolonego paliwa,

takiego jak muł węglowy czy flotokonzentrat, jak również paliwa niespełniającego wymagań określonych w przepisach wykonawczych tj. rozporządzeniu Ministra Energii z dnia 27 września 2018 r. w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych (Dz. U. poz. 1890), stanowi przestępstwo. Wskazuje się także, iż brak świadectwa jakości paliwa (jego zgubienie, niemożność znalezienia lub jego nieczytelność) może stanowić podstawę do pobrania prób do badań.

Zgodnie z § 3 uchwały antysmogowej na obszarze województwa małopolskiego zakazuje się stosowania:

- paliw, w których udział masowy węgla kamiennego lub węgla brunatnego o uziarnieniu 0-3 mm wynosi powyżej 15%,
- paliw zawierających biomasę o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%.

Wskazuje się także, że wymagania uchwały antysmogowej spełniają wszystkie rodzaje paliw określone w rozporządzeniu w sprawie wymagań jakościowych dla paliw stałych, aktualnie dopuszczone do sprzedaży. Z uwagi na fakt, iż normy dla miałów węglowych obowiązywały jedynie do końca czerwca 2020 r. aktualnie każde paliwo stałe wskazane w rozporządzeniu, zakupione legalnie po 1 lipca 2020 r. posiada certyfikat jakości i może być legalnie spalane zgodnie z uchwałą antysmogową.

Kontrola spalanych paliw oprócz powyższych zagadnień winna ustalić również czy nie dochodzi do spalania odpadów. Zgodnie bowiem z art. 155 ustawy o odpadach termiczne przekształcanie odpadów prowadzi się wyłącznie w spalarni odpadów lub we współspalarniach odpadów, w związku z powyższym spalanie odpadów w paleniskach domowych jest zabronione.

Poniżej wskazano ogólne grupy odpadów, które w szczególności nie powinny podlegać spalaniu w gospodarstwach domowych. Są to:

- plastikowe pojemniki i butelki po napojach,
- zużyte opony i inne odpady z gumy,
- przedmioty z tworzyw sztucznych,
- elementy drewniane pokryte lakierem,
- sztuczna skóra,
- stare ubrania,
- opakowania po rozpuszczalnikach czy środkach ochrony roślin,
- opakowania po farbach i lakierach,
- pozostałości farb i lakierów,
- plastikowe torby z polietylenu,
- papier bielony związkami chloru z nadrukiem farb kolorowych.

W celu uprawdopodobnienia procesu spalania odpadów na terenie nieruchomości przeprowadza się:

- ocenę wizualną dymienia,
- ocenę wizualną odpadu paleniskowego,
- analizę składu chemicznego spalin,
- analizę składu chemicznego sadzy,
- analizę składu chemicznego paliwa/materiałów wykrytych w pobliżu urządzenia grzewczego,
- analizę składu chemicznego odpadu paleniskowego (popiołu).

W odniesieniu do specyfiki sytuacji zastosować można odpowiednią kombinację powyższych działań.

Podkreśla się, iż nie istnieje jeden parametr umożliwiający jednoznaczne potwierdzenie procedury spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych. Metody analizy instrumentalnej (tzn. morfologia, skład chemiczny, składniki sadzy, analiza spalin) oraz analizy statystyczne (potwierdzenie spalania odpadów lub potwierdzenie, że spalono paliwo, które nie zawierało odpadu), które stosowane są w celu wykazania procesu spalania odpadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych, bazują wyłącznie na rozwiązaniach wieloparametrycznych. W związku z powyższym właściwa interpretacja otrzymanych wyników decyduje o przeprowadzeniu procesu dowodowego.

4. Prawa i obowiązki gminy

a) Sposób przyjęcia procedury

Z uwagi na konieczność sformalizowania wprowadzenia zunifikowanych zasad przeprowadzania kontroli palenisk właściwa procedura przeprowadzania kontroli winna zostać wprowadzona zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) w formie zarządzenia wójta (burmistrza, prezydenta) gminy. W myśl art. 30 ust. 1 i art. 33 ust. 1 i 2 ww. ustawy, wójt wykonuje zadania gminy określone przepisami prawa przy pomocy urzędu gminy, określając w zarządzeniu organizację i zasady funkcjonowania.

Przepisami zobowiązującymi wójta (burmistrza, prezydenta miasta) do kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów są odpowiednio:

- § 1 uchwały antysmogowej miasta Krakowa albo § 1 uchwały antysmogowej, w zw. z art. 96 ust. 9 w zw. z art. 379 ustawy prawo ochrony środowiska,
- art. 9u ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, w zw. z art. 155 ustawy o odpadach, w zw. z art. 379 prawa ochrony środowiska.

W zarządzeniu należy wskazać co najmniej następujące elementy:

- Podstawę prawną wydania zarządzenia;
- Treść procedury przeprowadzania kontroli;
- Wzór protokołu kontroli;
- Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
- Informacje o podmiocie, jednostce organizacyjnej lub osobie odpowiedzialnej za wykonanie zarządzenia;
- Informacje o dacie wejścia w życie zarządzenia.

Wskazuje się, że wszystkie z 50 gmin, które wdrożyły dotychczas procedury przeprowadzania kontroli palenisk, przyjęły je w formie zarządzenia wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

W załączniku nr 1 do niniejszego opracowaniu przedstawiono propozycję brzmienia zarządzenia, będącego podstawą przyjęcia procedur.

b) Elementy procedury

Procedura przeprowadzania kontroli palenisk zawierać powinna wszystkie niezbędne informacje dotyczące zakresu oraz przebiegu działań kontrolnych. Poniżej przedstawiono informacje na temat istotnych elementów procedury wraz ze szczegółowym opisem.

1. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

Wskazać należy odwołanie do aktów prawnych normujących zagadnienia przeprowadzania kontroli palenisk na terenie gminy, w szczególności:

- art. 379 i 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219)
- art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020 r. poz. 1439),
- Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw lub w przypadku Gminy Miejskiej Kraków Uchwała Nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.

2. Organ uprawniony do przeprowadzenia kontroli

Zawrzeć należy informacje na temat Organu uprawnionego do przeprowadzania kontroli na terenie nieruchomości zlokalizowanych w granicach administracyjnych gminy oraz wskazać możliwość upoważnienia do kontroli pracowników urzędu gminy (w przypadku gmin nieposiadających straży gminnej (miejskiej)) lub strażników straży gminnej (miejskiej) (w przypadku gdy na terenie funkcjonuje straż gminna (miejska)).

3. Przesłanki do wszczęcia kontroli

Procedura powinna zawierać możliwe przesłanki przeprowadzenia kontroli zgodnie z informacjami wskazanymi w części IV.2. niniejszego opracowania.

4. Podmioty upoważnione do przeprowadzenia kontroli lub sposób udzielania upoważnienia

W części 4 procedury zawarte winny zostać informacje na temat podmiotu upoważnionego do przeprowadzenia kontroli w przypadku, gdy gmina posiada straż gminną (miejską) lub sposób udzielania upoważnienia w przypadku gdy gmina nie posiada straży gminnej (miejskiej). W części tej zaleca się powołanie na wzór upoważnienia, którego propozycję brzmienia przedstawiono w załączniku nr 4 do niniejszego opracowania. Szczegółowe informacje na temat upoważnień zawarto w części IV.4. lit. c. wytycznych.

Ponadto zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1795) w związku z wykonywaniem swoich zadań straż współpracować może z Policją. W tym celu wójt, burmistrz (prezydent miasta) może zawierać z właściwym terytorialnie komendantem Policji porozumienie o współpracy straży i Policji. Tak więc w Gminach posiadających straż gminną na podstawie tego porozumienia na każdym etapie kontroli straż gminna może współpracować z Policją.

Współpraca z Policją jest także możliwa w przypadku Gmin nieposiadających Straży Miejskiej. Zgodnie z art. 9v ustawy o utrzymaniu czystości i porządku, wójt, burmistrz lub prezydent miasta może wystąpić z wnioskiem do właściwego miejscowo komendanta Policji o pomoc, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia czynności kontrolnych. Komendant Policji jest obowiązany do zapewnienia kontrolującym pomocy Policji w toku wykonywania czynności.

5. Zakres upoważnienia

Część ta powinna bezpośrednio wskazywać zakres działań, do podjęcia których upoważniony jest kontrolujący. Upoważnienie **może** obejmować następujące kwestie:

- 1) wstęp wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem w godzinach od 6.00 do 22.00;
- 2) przeprowadzanie poboru prób lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- 3) żądanie pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądanie okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich danych mających związek z problematyką kontroli;
- 5) występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.

6. Zakres przedmiotowy kontroli

Zakres kontroli, zgodnie z programem ochrony powietrza, winien dotyczyć przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach domowych oraz przestrzegania uchwały antysmogowej w zakresie wykorzystywanych urządzeń grzewczych oraz stosowanych rodzajów paliw.

7. Uprawnienia i obowiązki kontrolowanego,

W tej części procedury należy jednoznacznie określić prawa oraz obowiązki kontrolowanego, będącego osobą fizyczną, wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które szczegółowo zostały wskazane w części IV.5. wytycznych.

8. Przebieg kontroli

Część 8 procedury winna przedstawiać szczegółowo przebieg procedury, zgodnie z częścią V wytycznych.

c) Upoważnienia

Do przeprowadzenia kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów uprawnione są następujące podmioty:

- wójt, burmistrz, prezydent miasta albo upoważniony przez niego pracownik urzędu miasta lub gminy (art. 379 ust. 1 prawa ochrony środowiska);
- funkcjonariusz straży gminnej lub miejskiej upoważniony przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta (art. 379 ust. 2 prawa ochrony środowiska) lub w zakresie obowiązków wynikających z art. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o straży gminnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1795);
- funkcjonariusz Policji, w przypadku uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa lub wykroczenia, na podstawie przepisów kodeksu postępowania karnego oraz kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (art. 1 ust. 2 pkt 4 ustawy o policji);
- inspektorzy Inspekcji Ochrony Środowiska w odniesieniu do podmiotów korzystających ze środowiska w rozumieniu prawa ochrony środowiska (art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 995 z późn. zm.)).

Ponadto, inne organy i podmioty prowadząc kontrolę w ramach swojej właściwości mogą ujawnić naruszenie uchwały antysmogowej lub zakazu spalania odpadów, w szczególności Straż Pożarna, organy administracji architektoniczno-budowlanej

i nadzoru budowlanego (powinny one zapewniać, aby budynki oddawane do użytkowania po wejściu w życie uchwały antysmogowej były wyposażone wyłącznie w zgodne z jej zapisami urządzenia grzewcze). W załączniku nr 4 do wytycznych przedstawiono wzór upoważnienia – zaleca się stosowanie wzoru oraz dopuszcza się możliwość jego dostosowania przez gminę do indywidualnych potrzeb.

Wskazuje się również, że na mocy upoważnienia, kontrolujący uprawniony jest do wstępu na teren nieruchomości oraz przeprowadzenia niezbędnych czynności kontrolnych. W przypadku odmowy przeprowadzenia kontroli przez kontrolowanego do czynności należy wezwać Policję.

d) Harmonogramy

Zgodnie z informacjami wskazanymi w części IV.2. wytycznych, jedną z przesłanek do przeprowadzenia kontroli jest uwzględnienie jej w harmonogramie opracowywanym przez gminę. Program ochrony powietrza przewiduje przeprowadzanie kontroli planowych w następującym zakresie:

- Kontrole planowe w 2021 i 2022 roku powinny corocznie objąć:
  - 60 budynków w gminach o liczbie mieszkańców do 10 tys.,
  - 100 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 10 tys. a 20 tys.,
  - 200 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 20 tys. a 50 tys.,
  - 500 budynków w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.
- Kontrole planowe od 2023 roku powinny corocznie objąć:
  - 120 budynków w gminach o liczbie mieszkańców do 10 tys.,
  - 200 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 10 tys. a 20 tys.,
  - 400 budynków w gminach o liczbie mieszkańców między 20 tys. a 50 tys.,
  - 1000 budynków w gminach o liczbie mieszkańców powyżej 50 tys.
- w Krakowie kontrole planowe powinny corocznie objąć wszystkie budynki, w których nadal eksploatowane są indywidualne paleniska na paliwa stałe z uwagi na obowiązującą na jego terenie tzw. uchwałę antysmogową dla Krakowa.

W związku z powyższymi informacjami każda gmina winna przyjąć harmonogram przeprowadzania kontroli zgodny z założeniami programu ochrony powietrza i aktualizować go co roku.

Harmonogram powinien zawierać takie elementy jak łączna liczba kontroli planowanych do przeprowadzenia w ciągu roku oraz zakres kontroli (zgodny z informacjami przedstawionymi w wytycznych, tj. kontrola palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów zgodnie z zapisami zawartymi w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r.).

W związku z nowelizacją ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów oraz centralnej ewidencji emisyjności budynków (Dz. U. z 2020 r. poz. 22) zgodnie z art. 27g właściciel lub zarządca budynku lub lokalu zobowiązany będzie do przedłożenia deklaracji o źródłach ciepła lub źródłach spalania paliw, o których informacje gromadzone będą w Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB). Z dniem wejścia w życie powyższych przepisów należy podczas kontroli informować kontrolowanych o konieczności wypełnienia deklaracji o źródłach ciepła.

e) Obowiązek informacyjny

Informacje na temat przeprowadzanych kontroli winny być, w ramach realizacji obowiązku informacyjnego przez gminę, udostępniane publicznie. W celu propagowania wiedzy na temat stanu jakości powietrza oraz podnoszenia świadomości mieszkańców gmin zaleca się publikację statystycznych danych na temat wyników kontroli zgodnie ze strategią komunikacji gmin np. poprzez publikację na stronie internetowej gminy, podanie informacji do lokalnych mediów lub wywieszenie informacji na gminnej tablicy ogłoszeń. Opublikowane mogą zostać takie informacje jak:

- Liczba kontroli przeprowadzonych w gminie w określonym interwale czasowym (dla zapewnienia ochrony danych osobowych zaleca się stosowanie interwału nie mniejszego niż jeden miesiąc)
- Ogólna liczba stwierdzonych naruszeń;
- Rodzaje stwierdzonych naruszeń oraz podjęte działania.

Podkreśla się jednocześnie, że sposób publikacji nie może prowadzić do identyfikacji osób kontrolowanych, a wyniki nie powinny być podawane w odniesieniu do konkretnych nieruchomości.

W związku z powyższym, w przypadku wpłynięcia do gminy wniosku o udostępnienie informacji w trybie dostępu do informacji publicznej nie należy przekazywać danych na temat wyników kontroli w odniesieniu do konkretnej nieruchomości. Udostępnione mogą zostać jedynie dane statystyczne w odniesieniu do terenu całej gminy.

Zaleca się również, aby harmonogram kontroli planowych w gminie (liczba planowanych kontroli w poszczególnych miesiącach) oraz jego aktualizacje podawane były do publicznej wiadomości zgodnie ze strategią komunikacji w gminie tj. np. poprzez jego publikację na stronie internetowej gminy, podanie informacji do lokalnych mediów lub wywieszenie informacji na gminnej tablicy ogłoszeń. Przez podanie informacji o harmonogramie kontroli planowych rozumie się udostępnienie informacji o liczbie planowanych kontroli – nie należy upubliczniać informacji o punktach adresowych, w których odbędzie się kontrola oraz planowanych terminów kontroli.

Informowanie o kontrolach stanowi rekomendację, zaleca się natomiast, aby gminy informowały o przeprowadzanych oraz planowanych do przeprowadzenia kontrolach w trakcie sezonu grzewczego w celu zwiększenia świadomości mieszkańców gminy na temat stanu jakości powietrza oraz prowadzonych przez gminy działań w zakresie jego poprawy.

5. Prawa i obowiązki kontrolowanego

Bezpośrednio w związku z działaniami kontrolnymi podejmowanymi na terenie, na którym nie jest prowadzona działalność gospodarcza, kontrolowany zobowiązany jest do:

- umożliwienia wstępu na teren posesji zgodnie z zapisami art. 379 ust. 3 prawa ochrony środowiska;
- umożliwienia kontrolującemu przeprowadzenia poboru prób lub wykonania niezbędnych czynności kontrolnych;
- okazania na żądanie kontrolującego dokumentów mających związek z problematyką kontroli.

Ponadto w związku z prowadzonymi działaniami kontrolnymi kontrolowany ma prawo:

- do uczestniczenia w prowadzonym postępowaniu na zasadach określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,
- może wnieść uzasadnione zastrzeżenia oraz uwagi do sporządzonego protokołu kontroli (art. 380 ust. 2 prawa ochrony środowiska),
- może odmówić podpisania protokołu i w terminie 7 dni przedstawić swoje stanowisko na piśmie kontrolującemu. Kontrolujący zobowiązany jest umieścić w protokole wzmiankę o odmowie podpisania (art. 380 ust. 3 prawa ochrony środowiska).

V. Przebieg kontroli

1. Przyjęcie zgłoszenia

Kontrola palenisk może zostać podjęta w przypadku wystąpienia przesłanek opisanych szczegółowo w części IV.2. wytycznych. Należą do nich m.in. zgłoszenia w zakresie wystąpienia ewentualnych niezgodności przekazywane drogą mailową, telefoniczną, pocztową lub za pośrednictwem aplikacji *Ekointerwencja*.

W związku z ewentualną dużą liczebnością napływających zgłoszeń oraz w celu monitorowania i dalszej analizy skuteczności podejmowanych działań, zaleca się, by gmina prowadziła rejestr zgłoszeń, bez względu na ich źródło, z uwzględnieniem następujących informacji:

- Data wpłynięcia zgłoszenia;
- Treść lub zakres zgłoszenia;
- Data podjęcia kontroli;
- Wynik kontroli (informacje o ewentualnych stwierdzonych naruszeniach lub ich braku).

W rejestrze można uwzględnić także informacje dodatkowe takie jak: rodzaj kontrolowanej nieruchomości, rodzaj paleniska, bariery uniemożliwiające zmianę systemu grzewczego czy informacje o pobranych próbach.

W załączniku nr 5 przedstawiono wzór rejestru obejmującego wskazane powyżej informacje.

Rejestracja powyższych informacji w przypadku zgłoszeń przekazywanych za pośrednictwem aplikacji *Ekointerwencja* odbywać się powinna poprzez aktualizację statusu zgłoszenia. Bieżące monitorowanie statusu zgłoszenia umożliwia jednocześnie ciągłe monitorowanie napływających zgłoszeń oraz wypełnienie obowiązku informowania mieszkańców gminy o wystąpieniu ewentualnych naruszeń. W przypadku zgłoszeń dokonywanych przez aplikację *Ekointerwencja* należy zaktualizować informację o podjętych działaniach i rezultatach kontroli w ciągu 3 dni roboczych od podjęcia kontroli.

2. Wszczęcie oraz prowadzenie kontroli w sytuacji zagrożenia epidemiologicznego COVID-19

W związku z występowaniem zagrożenia epidemicznego wynikającego z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2, wprowadzono liczne regulacje prawne, mające na celu m.in. ustalenie sposobu działania organów administracji publicznej, w trakcie trwania zagrożenia. Wprowadzone w związku z zagrożeniem regulacje, w tym rozporządzenie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842), nie przewidują jednak zwolnienia pracowników organów administracji z wypełniania obowiązków ustawowych (do których należy m.in. przeprowadzanie kontroli), a wskazują jedynie, że - o ile jest to możliwe - mogą je wykonywać w ramach pracy zdalnej.

Jedyną regulacją mogącą ograniczyć działalność kontrolną jest art. 11h ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych. Zgodnie z wyżej powołanym artykułem, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, ogłoszonego z powodu COVID-19, oraz w okresie 3 miesięcy po ich odwołaniu wojewoda może wydawać polecenia obowiązujące wszystkie organy administracji rządowej działające w województwie, państwowe osoby prawne, organy samorządu terytorialnego, samorządowe osoby prawne oraz samorządowe jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej. W przypadku braku odpowiedniego polecenia wojewody, brak jest podstaw prawnych do uznania, iż z uwagi na sytuację związaną z pandemią COVID-19, mieszkaniec może odmówić kontroli używanych przez siebie palenisk.

Kontrole palenisk stanowią obowiązek ustawowy, dlatego należy zapewnić ich realizację. Bez względu jednak na powyższe, w celu zachowania ostrożności oraz ochrony zdrowia kontrolowanych oraz kontrolujących w sposób szczególny należy rozważyć odroczenie lub odstąpienie od podjęcia czynności kontrolnych w przypadku wystąpienia następujących okoliczności:

- Na terenie kontrolowanej nieruchomości przebywają, lub w ciągu 14 dni poprzedzających przeprowadzenie kontroli przebywały osoby, u których potwierdzono wystąpienie zarażenia wirusem SARS-CoV-2;
- Na terenie nieruchomości przebywają, lub w ciągu 14 dni poprzedzających przeprowadzenie kontroli przebywały osoby, u których stwierdzono występowanie objawów typowych dla zarażenia wirusem SARS-CoV-2 w szczególności takich jak gorączka, kaszel lub osłabienie;
- Niemożliwe jest zastosowanie środków ochrony osobistej;

Informacje na temat ewentualnych zarażeń wirusem SARS-CoV-2 należy pozyskać bezpośrednio przed planowaną kontrolą w kontakcie telefonicznym z kontrolowanym. W przypadku braku możliwości kontaktu telefonicznego należy tuż przed rozpoczęciem kontroli ustalić powyższe za pośrednictwem domofonu lub przy zachowaniu bezpiecznej odległości oraz zalecanych środków ochrony w bezpośredniej rozmowie z Kontrolowanym.

W sytuacji jednoczesnego wystąpienia przesłanek do przeprowadzenia kontroli palenisk oraz do odstąpienia od jej przeprowadzenia sugeruje się wyznaczenie nowego terminu kontroli, przypadającego zaraz po ustąpieniu wskazanych powyżej okoliczności. W przypadku zmiany terminu kontroli należy odpowiedni zapis zamieścić w protokole kontroli.

W przypadku odmowy mieszkańca do przeprowadzenia kontroli bez wykazania powodu lub w przypadku niezastnienia przesłanek opisanych powyżej, należy pouczyć mieszkańca o treści przepisów i poinformować, że stan pandemii COVID-19 nie zwalnia go z obowiązku umożliwienia przeprowadzenia kontroli.

W sytuacji utrudnienia przeprowadzenia kontroli w szczególności zastosowanie znajdzie przepis art. 379 ust. 3 prawa ochrony środowiska i wskazane w nim uprawnienia do przeprowadzenia kontroli. Nadto, należy mieć na uwadze art. 225 § 1 Kodeksu karnego, który informuje o możliwej do nałożenia karze w przypadku udaremniania lub utrudniania kontroli. Należy również pamiętać o możliwości

przeprowadzenia kontroli w asyście Policji o czym wskazano w ppkt 4 części IV.4. lit. b wytycznych.

W trakcie prowadzenia czynności kontrolnych zgodnie z § 25 oraz § 27 ust. 1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii zaleca się stosowanie następujących środków ochrony osobistej:

- Zakrywanie ust oraz nosa przy pomocy maski lub maseczki;
- Zachowanie dystansu 1,5 m do pozostałych uczestników kontroli, niebędących pracownikami tej samej jednostki administracyjnej

Wskazuje się jednocześnie, iż przed przeprowadzeniem kontroli należy każdorazowo zweryfikować aktualnie obowiązujące zalecenia w zakresie stosowania środków ochrony osobistej, ponieważ podlegają one bieżącej aktualizacji w związku z poziomem istniejącego w danym czasie zagrożenia.

3. Czynności podejmowane przed podjęciem kontroli

Przed przystąpieniem do właściwych czynności kontrolnych należy przekazać kontrolowanemu podstawowe informacje dotyczące kontroli w następującym zakresie:

- Dane personalne kontrolujących – okazanie legitymacji służbowej lub upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;
- Cel przeprowadzenia kontroli;
- Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli;

Przed podjęciem jakichkolwiek działań, w celu zapewnienia bezpieczeństwa wszystkim uczestnikom kontroli, należy ustalić ewentualne źródła zagrożenia i podjąć kroki niezbędne do bezpiecznego przeprowadzenia kontroli. Do zagrożeń takich należeć może obecność psa na terenie posesji, prowadzenie prac remontowych lub zły stan techniczny budynków lub urządzeń.

Właściwe czynności kontrolne powinny zostać poprzedzone także ustaleniem tożsamości kontrolowanego. Mimo braku bezpośrednich przeciwwskazań do przeprowadzeń kontroli jedynie w obecności osoby niepełnoletniej sugeruje się zastosowanie analogicznego podejścia jak w art. 224 § 3 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30), który wskazuje, że jeżeli nieobecny jest gospodarz lokalu, możliwe jest przywołanie przynajmniej jednego dorosłego domownika lub sąsiada do przeprowadzenia czynności.

4. Oględziny miejsca

Pierwszym etapem właściwego postępowania kontrolnego jest przeprowadzenie oględzin miejsca kontroli w celu ustalenia stanu faktycznego. Oględziny miejsca powinny przebiegać w następujący sposób:

- Ustalenie liczby indywidualnych palenisk grzewczych znajdujących się na terenie nieruchomości;
- Określenie rodzajów paliw spalanych w poszczególnych paleniskach;
- Ocena miejsca składowania opału i jego ilości;
- Wykonanie dokumentacji fotograficznej (zaleca się nadanie numeracji zdjęć odpowiednich dla lokalizacji wskazanych w protokole kontroli);

- Ocena zawartości komory spalania urządzenia grzewczego - ze względów bezpieczeństwa zaleca się odstąpienie od samodzielnego otwarcia komory spalania urządzenia grzewczego i otwarcie jej przez kontrolowanego;
- Sprawdzenie sposobów segregacji i gromadzenia odpadów, celem weryfikacji czy gospodarowanie odpadami prowadzone jest w sposób zgodny z przepisami, przede wszystkim czy nie dochodzi do ich spalania;
- Sprawdzenie czy istnieją przesłanki, że w paleniskach mogły być spalane odpady.

5. Pobór próbek

Zgodnie z założeniami programu ochrony powietrza w przypadku co najmniej 10% prowadzonych kontroli interwencyjnych w skali roku należy pobrać i zlecić badanie próbki popiołu z paleniska.

Wskazuje się jednocześnie, iż pobór prób powinien być wykonany przede wszystkim w przypadku uprawdopodobnienia spalania odpadów lub wykorzystywania paliw, których stosowanie nie jest dopuszczalne.

Próby należy więc pobrać jeżeli w wyniku oceny wizualnej dymienia, oceny odpadu paleniskowego czy oceny miejsca składowania opału ustalono jako prawdopodobne spalanie odpadów lub paliw, o których mowa w § 3 uchwały antysmogowej lub innych niż te, o których mowa w § 4 uchwały antysmogowej dla Krakowa.

Pobór prób do badań stanowi pierwszy i zarazem najistotniejszy etap niezbędny do określenia parametrów jakościowych badanych materiałów, dlatego też proces pobierania próby powinien przebiegać według ściśle określonych zasad.

W trakcie pobierania prób istotne są zarówno metodyczne oraz techniczne kwestie poboru, jak i względy bezpieczeństwa wszystkich uczestników kontroli w związku z czym zaleca się zachowanie następujących środków ochrony:

- Rękawice ochronne,
- Kombinezon, kurtka ogniotrwała przylegająca do ciała,
- Maski przeciwpyłowa, okulary,
- Latarka czołowa,
- Czujnik gazowy wieloparametrowy.

Czynności wykonywane przed podjęciem poboru próbek:

1. Sprawdzenie stanu wyposażenia niezbędnego do pobrania próbek.
2. Sprawdzanie stanu środków ochrony osobistej. W razie stwierdzenia jakichkolwiek braków lub usterek należy niezwłocznie powiadomić przełożonego;
3. W przypadku stwierdzenia, że warunki pracy nie spełniają wymogów bezpieczeństwa i higieny pracy, należy odstąpić od czynności kontrolnych i niezwłocznie powiadomić przełożonego.

Czynności niedozwolone

1. Dopuszczanie do pobrania próbek z palenisk przez osoby postronne i nieupoważnione.
2. Wstęp na teren posesji celem przeprowadzenia kontroli bez posiadania upoważnienia wystawionego przez uprawniony organ.

Zasady i sposoby bezpiecznego pobierania próbek

1. W czasie poboru próbek należy przestrzegać zasad Instrukcji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.
2. Podczas poboru próbek odpadów z palenisk należy zachować szczególną ostrożność i właściwą koncentrację.
3. Należy używać rękawic ochronnych ognioodpornych i okularów ochronnych, w celu niedopuszczenia do kontaktu z płomieniem oraz promieniowaniem cieplnym.
4. Przed otwarciem drzwiczek paleniska należy upewnić się, że przepustnica spalin jest w pozycji otwartej i obowiązkowo wyłączyć nadmuchiwanie powietrza.
5. Podczas otwierania drzwiczek paleniska należy zachować szczególną ostrożność ze względu na możliwość cofnięcia się płomienia na skutek dopływu większej ilości powietrza.
6. Pobieraną próbkę z gorącego urządzenia grzewczego należy niezwłocznie umieścić w naczyniu zgodnym z wymaganiami laboratorium przeprowadzającego badania próbki popiołu.

W trakcie kontroli w przypadku stosowania drewna jako opału należy przeprowadzić pomiar wilgotności drewna przy użyciu wilgotnościomierza zgodnie z instrukcją producenta urządzenia.

6. Ustalenia i następstwa kontroli

Kontrola paleniska pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej może zakończyć się stwierdzeniem naruszeń lub nieprawidłowości, których zaistnienie należy odnotować w protokole kontroli. Naruszenia lub nieprawidłowości mogą nosić znamiona wykroczenia lub przestępstwa, w przypadku których istnieje możliwość zastosowania sankcji określonych przepisami prawa.

W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości wyczerpujących znamiona wykroczenia kontrolujący może zgodnie z kodeksem wykroczeń podjąć następujące działania:

- Na podstawie art. 41 pouczyć, zwrócić uwagę, ostrzec lub zastosować inny środek oddziaływania wychowawczego, w sytuacji w której kontrolowany naruszył obowiązujący porządek prawny jednak kontrolujący, biorąc pod uwagę zachowanie kontrolowanego uznał, iż pouczenie o niewłaściwym zachowaniu jest wystarczające i spełni swoją funkcję – zapobieżenia ewentualnych naruszeń w przyszłości;
- Na podstawie art. 18 udzielić nagany, w sytuacji gdy ze względu na charakter i okoliczności czynu lub właściwości i warunki osobiste sprawcy należy przypuszczać, że zastosowanie tej kary jest wystarczające do wdrożenia go do poszanowania prawa i zasad współżycia społecznego;
- Na podstawie art. 18 oraz art. 24, funkcjonariusz straży gminnej (miejskiej) może nałożyć grzywnę w wysokości od 20 do 500 zł w formie mandatu karnego lub zawnioskować do sądu o nałożenie grzywny w wysokości do 5 000 zł. W przypadku nakładania mandatu należy poinformować o prawie odmowy przyjęcia go i o skutkach prawnych takiej odmowy. W przypadku odmowy przyjęcia mandatu karnego występuje się z wnioskiem o ukaranie do właściwego miejscowo Sądu. Upoważniony do przeprowadzenia kontroli

pracownik urzędu gminy lub miasta nie jest uprawniony do nałożenia grzywny, może natomiast zwrócić się do Sądu o ukaranie;

- Na podstawie art. 18, art. 19 oraz art. 20 istnieje także możliwość zastosowania kary ograniczenia wolności trwającej 1 miesiąc lub kary aresztu trwającą od 5 do 30 dni. O ukaranie w powyższy sposób należy wnieść do właściwego miejscowo Sądu.

W przypadku stwierdzenia naruszeń w trakcie kontroli prowadzonej przez gminy nieposiadające straży gminnej (miejskiej) istnieje także możliwość zwrócenia się do miejscowego Komisarzatu Policji o ukaranie mandatem.

W przypadku odmowy przyjęcia mandatu (nałożonego zarówno przez funkcjonariusza Policji jak i strażnika gminnego (miejskiego)) sprawa o ukaranie kierowana jest do Sądu.

Stwierdzenie naruszeń lub nieprawidłowości może nosić także znamiona przestępstwa w sytuacji, w której spalanie odpadów niesie za sobą możliwość zagrożenia życia lub zdrowia człowieka lub spowodowania obniżenia jakości wody, powietrza lub powierzchni ziemi lub zniszczenia w świecie roślinnym lub zwierzęcym. Wówczas zastosowanie mają przepisy kodeksu karnego:

- Art. 33 w zakresie wymierzenia grzywny,
- Art. 34 w zakresie kary ograniczenia wolności,
- Art. 37 w zakresie kary pozbawienia wolności.

Każdorazowo o wymierzeniu kary w postępowaniu karnym zadecyduje Sąd.

W tym miejscu wskazuje się także, iż wójt, burmistrz (prezydent miasta) uprawniony jest zgodnie z art. 379 ust. 4 do występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.

VI. Protokół kontroli

Po każdej kontroli prowadzonej na podstawie art. 379 prawa ochrony środowiska należy sporządzić protokół zgodnie z art. 380 prawa ochrony środowiska. Powyższe stanowi obowiązek kontrolującego, działającego z upoważnienia wójta (burmistrza, prezydenta miasta) pracownika urzędu gminy lub strażnika gminnego (miejskiego). Jeżeli kontrola jest prowadzona jednocześnie przez urzędnika oraz funkcjonariusza straży gminnej (miejskiej), to kto sporządzi i podpisze protokół nie jest prawnie istotne i zależy od wzajemnych ustaleń kontrolujących. Zaleca się uwzględnienie informacji o obowiązku sporządzenia protokołu w treści procedury przyjmowanej w formie zarządzenia.

W przypadku przeprowadzenia kontroli w asyście funkcjonariuszy Policji, przedstawiciel gminy nie jest zwolniony z obowiązku sporządzenia protokołu. W przypadku ujawnienia wykroczenia i podjęcia czynności wyjaśniających przez policjanta, we własnym zakresie zobowiązany jest do sporządzenia dokumentacji wymaganej przepisami ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. poz. 1148).

Zgodnie z art. 380 ust. 2 prawa ochrony środowiska protokół sporządzany jest w dwóch egzemplarzach (po jednym dla kontrolowanego i kontrolującego), a następnie przekazany zostaje do podpisu kontrolowanego. Jeżeli ten odmówi podpisania, fakt ten należy odnotować w protokole. Kontrolowany w ciągu 7 dni ma prawo do wniesienia zastrzeżeń dotyczących kontroli do wójta (burmistrza, prezydenta miasta).

Przedstawienie takiego stanowiska wymaga jednak uprzedniej odmowy podpisania protokołu. Warto wskazać, że odmowa podpisania protokołu powinna być odnotowana i nie wyklucza możliwości wniesienia do niego uwag i zastrzeżeń zgodnie z ustępem 2 art. 379 prawa ochrony środowiska. Stanowisko takie może być wówczas uzupełnieniem uwag wniesionych wcześniej.

Protokół powinien zawierać co najmniej następujące elementy:

- Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli;
- Informacje o kontroli:
  - Data przeprowadzenia kontroli,
  - Adres kontrolowanej nieruchomości,
- Dane kontrolowanego;
- Dane osób przeprowadzających kontrolę;
- Przebieg i ustalenia kontroli, w tym:
  - Zakres przeprowadzonych czynności,
  - Ustalenia w zakresie liczby i typu urządzeń grzewczych,
  - Informacje o wykorzystywanym paliwie,
  - Informacje o ewentualnych naruszeniach.
- Datę i miejsce podpisania protokołu;
- Podpisy kontrolowanego oraz kontrolujących lub informację o odmowie podpisania protokołu.

Załącznikiem do protokołu kontroli może być dokumentacja fotograficzna stwierdzonych nieprawidłowości, którą udostępnić należy do wglądu na żądanie kontrolowanego w siedzibie Organu. Z uwagi na ograniczenia techniczne nie ma konieczności przekazania dokumentacji fotograficznej wraz z protokołem.

Wzór protokołu, zawierający niezbędny zakres informacji stanowi załącznik nr 3 do wytycznych.

VII. Ogólne zalecenia i dobre praktyki

Niniejsze opracowania zawiera wytyczne w zakresie niezbędnym do opracowania oraz wdrożenia procedury kontroli palenisk pod kątem przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów zgodnie z zapisami zawartymi w Programie ochrony powietrza dla województwa małopolskiego z 2020 r. W przedmiotowym punkcie zawarto natomiast informacje dodatkowe, stanowiące ogólne zalecenia oraz dobre praktyki w zakresie przeprowadzania kontroli palenisk.

1. Ze względów bezpieczeństwa oraz w celu zapewnienia rzetelności kontroli zaleca się prowadzenie działań kontrolnych w zespołach dwuosobowych;
2. Prowadzenie bazy danych na temat przyjętych zgłoszeń w celu bieżącego monitorowania i ewidencji podejmowanych działań i oceny ich zasadności i skuteczności;
3. Prowadzenie bieżącej weryfikacji środków ochrony własnej oraz narzędzi niezbędnych w trakcie kontroli takich jak: rękawice ochronne, kombinezon, kurtka ogniotrwała przylegająca do ciała, maska przeciw pyłowa, okulary, latarka czołowa, czujnik gazowy wieloparametrowy, rękawiczki jednorazowe;
4. Propagowanie wiedzy na temat eksploatacji palenisk zgodnie z instrukcją urządzenia;
5. Propagowanie wiedzy na temat rodzajów paliw, których spalanie jest przyjazne środowisku;
6. Korzystanie z formularzy, stanowiących załączniki do niniejszej procedury, w celu poprawnego wdrożenia procedur w zakresie kontroli palenisk – gmina może dostosować zaproponowane wzory do indywidualnych potrzeb.
7. Publikowanie statystycznych wyników kontroli zgodnie ze strategią komunikacji w gminie, tj. np. poprzez publikację na stronie internetowej gminy, podanie informacji do lokalnych mediów lub wywieszenie informacji na gminnej tablicy ogłoszeń;
8. Przekazywanie informacji na temat konieczności wymiany urządzenia grzewczego oraz opcjonalnie oklejenie go odpowiednią naklejką (<https://powietrze.malopolska.pl/materialy-edukacyjne/>). Zaleca się także przeprowadzenie kontroli po upływie terminu wymiany urządzenia grzewczego w celu potwierdzenia wymiany;
9. W przypadku wielokrotnego zgłoszenia tego samego adresu po przeprowadzeniu kontroli, w wyniku której nie stwierdzono wystąpienia naruszenia, zaleca się przeprowadzenie kolejnej kontroli po upływie trzech kolejnych zawiadomień w okresie 3 miesięcy, jeżeli okres dzielący poszczególne zgłoszenia jest nie mniejszy niż dwa tygodnie. Wykrycie nieprawidłowości podczas pierwszej kontroli nie wyklucza możliwości wystąpienia naruszeń w przyszłości, zatem kontrola winna zostać powtórzona w przypadku późniejszych wielokrotnych zgłoszeń. Ewentualna nadmierna liczebność wpływających zgłoszeń nie podlega ocenie gminy w kontekście działań noszących znamiona nękania. Zgodnie z art. 107 kodeksu wykroczeń, działania takie podlegają karze ograniczenia wolności, grzywny do 1 500 zł albo karze nagany, jednak ukaranie możliwe jest jedynie w przypadku uprzedniego zgłoszenia zaistnienia incydentu przez osobę, której takowy dotyczy. Zgłoszenia należy dokonać Policji lub straży gminnej (miejskiej);

10. W przypadku wielokrotnych zgłoszeń, które nigdy nie zostały potwierdzone, a ponowne kontrole wykluczyły możliwość wystąpienia naruszeń, możliwe jest na podstawie art. 66 kodeksu wykroczeń wszczęcie postępowania wobec osoby zgłaszającej, która swym zachowaniem wyczerpuje znamiona wykroczenia polegającego na wywołaniu niepotrzebnej czynności lub wprowadzeniu w błąd organu porządku publicznego. Wykroczenie to można jednak popełnić tylko umyślnie, bowiem wymagane jest tutaj stwierdzenie chęci wywołania niepotrzebnej czynności. Sprawca w takim przypadku kieruje się złą wolą, chcąc wywołać niepotrzebną czynność. Tylko zamiar bezpośredni uzasadnia skuteczną kwalifikację z tego przepisu. Dlatego też ewentualną podstawą do przedstawienia osobie zgłaszającej zarzutów bezpodstawnego wywołania niepotrzebnej czynności jest wykazanie jej umyślności i zamiaru wprowadzania w błąd organu
11. Informowanie o możliwości dofinansowania do wymiany urządzeń grzewczych z aktualnych programów, przede wszystkim Programu Czyste Powietrze oraz ocena obecnego źródła ciepła i potrzeby jego wymiany wraz ze wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji.

VIII. Formularze i wzory

Załącznik nr 1. Propozycja brzemienia zarządzenia, będącego podstawą przyjęcia procedury kontroli palenisk;

Załącznik nr 2a. Wzór procedury w przypadku posiadania straży gminnej;

Załącznik nr 2b. Wzór procedury w przypadku braku posiadania straży gminnej;

Załącznik nr 3. Wzór protokołu kontroli;

Załącznik nr 4. Wzór upoważnienia do przeprowadzenia kontroli;

Załącznik nr 5. Wzór rejestru zgłoszeń.

Zarządzenie nr numer zarządzenia
Wójta lub Burmistrza lub Prezydenta miasta nazwa gminy
z dnia data

w sprawie przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów
w paleniskach i przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej dla województwa
małopolskiego na terenie nazwa gminy

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym tekst i. (t Dz. U. z 2020 r. poz. 713 z późn. zm.) w związku z art. 9 u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020 poz. 1439 ze zm.) oraz art. 379 i 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2020 poz. 1219 ze zm.)

§ 1

Przyjmuję procedurę przeprowadzania kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów Uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie **nazwa gminy** w zakresie zgodnym z **załącznikiem nr 1** do niniejszego Zarządzenia.

§ 2

Przyjmuję wzór imiennego upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, o której mowa w § 1, zgodnie ze wzorem, stanowiącym **załącznik nr 2** do niniejszego Zarządzenia

§ 3

Zatwierdzam formularz protokołu kontroli, stanowiący **załącznik nr 3** do niniejszego Zarządzenia.

§ 4

Realizację niniejszego Zarządzenia powierzam **jednostce organizacyjnej / pracownikowi / straży gminnej (miejskiej)**.

§ 5

Niniejsze Zarządzenie wchodzi w życie z dniem jego podpisania.

Procedura przeprowadzenia kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów Uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie *nazwa gminy*

§1 Podstawa prawna

- 1) Art. 379 i 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219)
- 2) Art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020 r. poz. 1439),
- 3) Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw **lub w przypadku Gminy Miejskiej Kraków** Uchwała Nr XVIII/243/16 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 15 stycznia 2016 roku w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Miejskiej Kraków ograniczeń w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- 4) Art. 10 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o straży gminnej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1795)

§2 Organ uprawniony do przeprowadzenia kontroli

Organem uprawnionym do przeprowadzenia kontroli na terenie nieruchomości zlokalizowanych w zasięgu administracyjnym *nazwa gminy* jest **Wójt lub Burmistrz lub Prezydent *nazwa gminy*** reprezentowany przez upoważnionych pracowników urzędu oraz funkcjonariuszy straży gminnej *nazwa gminy*.

§3 Przesłanki do wszczęcia kontroli

Bezpośrednimi przesłankami do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów są m.in.:

- 1) zgłoszenia dokonywane przez mieszkańców gminy przekazywane:
  - o bezpośrednio, drogą mailową, telefoniczną lub za pośrednictwem poczty tradycyjnej,
  - o za pośrednictwem aplikacja *Ekointerwencja*,
- 2) własne obserwacje funkcjonariuszy straży miejskiej, straży gminnej lub urzędników gminy;
- 3) brak odbioru odpadów komunalnych zbieranych z nieruchomości potwierdzonego dokumentami będącymi w posiadaniu Urzędu Gminy w ramach systemu gospodarki odpadami,
- 4) uwzględnienie kontroli w harmonogramie kontroli planowych, sporządzonym zgodnie z informacjami zawartymi w punkcie IV.4. lit. d wytycznych;
- 5) ogłoszenie stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza zgodnie z Planem działań krótkoterminowych, będącym częścią Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego.

§4 Podmioty upoważnione do przeprowadzenia kontroli

Wójt lub Burmistrz lub Prezydent *nazwa gminy* jako Organ kontrolujący upoważnia do przeprowadzenia kontroli podległych pracowników urzędu *nazwa urzędu*. Podmiotem upoważnionym do przeprowadzenia gminy są także funkcjonariusze straży gminnej *nazwa gminy*.

§5 Zakres upoważnienia

Osoby wskazane w §4 upoważnione są do podjęcia następujących działań:

- 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem w godzinach od 6.00 do 22.00;
- 2) przeprowadzania poboru prób lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich informacji mających związek z problematyką kontroli;
- 5) występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.

§6 Zakres przedmiotowy kontroli

Zakres przedmiotowy kontroli stanowi przestrzeganie zakazu spalania odpadów w paleniskach oraz przestrzeganie uchwały antysmogowej w zakresie wykorzystywanych urządzeń grzewczych oraz stosowanych rodzajów paliw.

§7 Uprawnienia i obowiązki kontrolowanego

- 1) Kontrolowanym jest właściciel nieruchomości lub jej użytkownik (ustalony na mocy umowy najmu/dzierżawy) lub inna osoba dorosła zamieszkująca nieruchomość lub przywołana do kontroli przez kontrolującego w przypadku obecności na terenie kontrolowanej nieruchomości jedynie osoby niepełnoletniej.
- 2) Obowiązki kontrolowanego:
  - umożliwienie wstępu na teren posesji zgodnie z zapisami art. 379 ust. 3 prawa ochrony środowiska;
  - umożliwienie kontrolującemu przeprowadzenia poboru prób lub wykonania niezbędnych czynności kontrolnych;
  - okazanie na żądanie kontrolującego dokumentów mających związek z problematyką kontroli.
- 3) Prawa kontrolowanego:
  - uczestnictwo w prowadzonym postępowaniu na zasadach określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,
  - wnoszenie uzasadnionych zastrzeżeń oraz uwag do sporządzonego protokołu kontroli (art. 380 ust. 2 prawa ochrony środowiska),
  - odmowa podpisania protokołu oraz przedstawienie w terminie 7 dni swojego stanowisko na piśmie kontrolującemu.

§8 Przebieg kontroli

- 1) Członkowie Zespołu kontrolnego prowadzący kontrolę posiadają podczas kontroli aktualne upoważnienie do wykonywania czynności kontrolnych, udzielone przez **Wójta lub Burmistrza lub Prezydenta nazwa gminy**.
- 2) Czynności kontrolne wykonywane są w obecności Kontrolowanego.
- 3) Kontrolowany, zgodnie z art. 379 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, jest zobowiązany umożliwić przeprowadzenie kontroli.
- 4) Kontrolujący ma obowiązek pouczyć Kontrolowanego o jego prawach i obowiązkach oraz uprawnieniach Kontrolującego do przeprowadzenia kontroli.

- 5) W sytuacji gdy Kontrolowany odmawia wpuszczenia członków Zespołu kontrolnego na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, a tym samym uniemożliwia przeprowadzenie kontroli – informację odnotowuje się w protokole. W powyższej sytuacji należy zwrócić się do miejscowego Komisarjatu Policji o pomoc w prowadzeniu czynności kontrolnych.
- 6) Podczas kontroli sprawdzeniu podlegają:
  - urządzenia grzewcze (w szczególności kocioł, piec, kominek), w zakresie:
    - o klasy kotła (zgodność z normą PN-EN 303-5:2012 oraz rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe);
    - o parametrów miejscowego ogrzewacza pomieszczeń (w tym m.in. piec, kominek) z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe).
  - najbliższe otoczenie urządzenia grzewczego oraz jego otoczenie, w szczególności w zakresie obecności odpadów,
  - paliwo do celów grzewczych:
    - o zawartość pomieszczenia stanowiącego skład opału;
    - o wilgotność drewna, za pomocą wilgotnościomierza, poprzez pomiar w rozłupanej szczapie drewna;
    - o dokumenty potwierdzające zakup paliwa do celów grzewczych i jego zgodność z uchwałą Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787) (świadczenie jakości paliwa stałego)
  - dokumentacja potwierdzająca zgodność urządzenia grzewczego z uchwałą Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787).
- 7) W przypadku stwierdzenia, że w urządzeniu grzewczym lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się odpady, które z dużym prawdopodobieństwem użyte zostaną jako materiał grzewczy, wykonuje się dokumentację fotograficzną.
- 8) Niezależnie od ustaleń co do zawartości paleniska i przygotowanego do spalania materiału, z paleniska, popielnika lub innej części urządzenia grzewczego mogą zostać pobrane próbki popiołu celem przekazania ich do specjalistycznych badań laboratoryjnych.
- 9) Próbkę popiołu pobiera się do naczyń zgodnych z wymaganiami akredytowanego laboratorium wykonującego badania. Pobranie popiołu następuje bezpośrednio do naczynia poprzez zaczerpnięcie odpowiedniej ilości popiołu podbierakiem. Naczynie wraz z próbką musi zostać zamknięte w czasie kontroli i zabezpieczone plombą z numerem w obecności Kontrolowanego.
- 10) W przypadku stwierdzenia, że w budynku funkcjonuje kocioł na paliwo stałe nie spełniające warunków określonych w "uchwale antyśmogowej" na kotle lub w jego bezpośrednim otoczeniu zaleca się umieszczenie naklejki z określeniem granicznego terminu do wymiany kotła.
- 11) Zaleca się, żeby kontrola była połączona z oceną obecnego źródła ciepła i potrzeby jego wymiany oraz wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji oraz przedstawieniem oferty Programu Czyste Powietrze.
- 12) Podczas kontroli należy poinformować Kontrolowanego o obowiązkach wynikających z przepisów prawnych wprowadzających Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków (np. obowiązku złożenia deklaracji o źródłach ciepła).
- 13) Z czynności kontrolnych sporządza się protokół, który podpisują kontrolujący oraz Kontrolowany. Przed podpisaniem protokołu należy odczytać go na głos w obecności Kontrolowanego.

Do protokołu kontrolowany może wnieść zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem. Dokumentacja fotograficzna stwierdzonych nieprawidłowości stanowi załącznik do protokołu, który dostępny jest do wglądu na żądanie kontrolowanego w siedzibie Organu. Protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje kontrolowany. Odmowa podpisania protokołu przez kontrolowanego lub osobę go reprezentującą skutkuje umieszczeniem tej informacji w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie do **Wójta lub Burmistrza lub Prezydenta miasta nazwa gminy**.

- 14) W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, zamieszcza się je w protokole. W protokole zamieszcza się również uwagi i zastrzeżenia.
- 15) Kontrola może odbywać się w asyście Policji/na podstawie porozumienia z Policją.
- 16) Nieprawidłowości stwierdzone podczas każdej kontroli skutkują zastosowaniem sankcji przewidzianych obowiązującymi przepisami prawa.

Procedura przeprowadzenia kontroli przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów Uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie *nazwa gminy*

§1 Podstawa prawna

- 1) Art. 379 i 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219)
- 2) Art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. 2020 r. poz. 1439),
- 3) Uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z 2017 r. poz. 787)

§2 Organ uprawniony do przeprowadzenia kontroli

Organem uprawnionym do przeprowadzenia kontroli na terenie nieruchomości zlokalizowanych w zasięgu administracyjnym *nazwa gminy* jest *Wójt lub Burmistrz nazwa gminy* reprezentowany przez upoważnionych pracowników urzędu w składach minimum dwuosobowych.

§3 Przesłanki do wszczęcia kontroli

Bezpośrednimi przesłankami do przeprowadzenia kontroli w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów są m.in.:

- 1) zgłoszenia dokonywane przez mieszkańców gminy przekazywane:
  - o bezpośrednio, drogą mailową, telefoniczną lub za pośrednictwem poczty tradycyjnej,
  - o za pośrednictwem aplikacji *Ekointerwencja*,
- 2) własne obserwacje urzędników gminy;
- 3) brak odbioru odpadów komunalnych zbieranych z nieruchomości potwierdzonego dokumentami będącymi w posiadaniu Urzędu Gminy w ramach systemu gospodarki odpadami,
- 4) uwzględnienie kontroli w harmonogramie kontroli planowych, sporządzonym zgodnie z informacjami zawartymi w punkcie IV.4. lit. d wytycznych;
- 5) ogłoszenie stopnia zagrożenia zanieczyszczeniem powietrza zgodnie z Planem działań krótkoterminowych, będącym częścią Programu ochrony powietrza dla województwa małopolskiego.

§4 Podmioty upoważnione do przeprowadzenia kontroli

Wójt lub Burmistrz nazwa gminy jako Organ kontrolujący upoważnia do przeprowadzenia kontroli podległych pracowników urzędu *nazwa urzędu*.

§5 Zakres upoważnienia

Osoby wskazane w **§4** upoważnione są do podjęcia następujących działań:

- 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem w godzinach od 6.00 do 22.00;
- 2) przeprowadzania poboru prób lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;

- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich informacji mających związek z problematyką kontroli;
- 5) występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.

§6 Zakres przedmiotowy kontroli

Zakres przedmiotowy kontroli stanowi przestrzeganie zakazu spalania odpadów w paleniskach oraz przestrzeganie uchwały antysmogowej w zakresie wykorzystywanych urządzeń grzewczych oraz stosowanych rodzajów paliw.

§7 Uprawnienia i obowiązki kontrolowanego

- 1) Kontrolowanym jest właściciel nieruchomości lub jej użytkownik (ustalony na mocy umowy najmu/dzierżawy) lub inna osoba dorosła zamieszkująca nieruchomość lub przywołana do kontroli przez kontrolującego w przypadku obecności na terenie kontrolowanej nieruchomości jedynie osoby niepełnoletniej.
- 2) Obowiązki kontrolowanego:
  - umożliwienie wstępu na teren posesji zgodnie z zapisami art. 379 ust. 3 prawa ochrony środowiska;
  - umożliwienie kontrolującemu przeprowadzenia poboru prób lub wykonania niezbędnych czynności kontrolnych;
  - okazanie na żądanie kontrolującego dokumentów mających związek z problematyką kontroli.
- 3) Prawa kontrolowanego:
  - uczestnictwo w prowadzonym postępowaniu na zasadach określonych w Kodeksie postępowania w sprawach o wykroczenia,
  - wnoszenie uzasadnionych zastrzeżeń oraz uwag do sporządzonego protokołu kontroli (art. 380 ust. 2 prawa ochrony środowiska),
  - odmowa podpisania protokołu oraz przedstawienie w terminie 7 dni swojego stanowisko na piśmie kontrolującemu.

§8 Przebieg kontroli

- 1) Członkowie Zespołu kontrolnego prowadzący kontrolę posiadają podczas kontroli aktualne upoważnienie do wykonywania czynności kontrolnych, udzielone przez Wójta lub Burmistrza nazwa gminy.
- 2) Czynności kontrolne wykonywane są w obecności Kontrolowanego.
- 3) Kontrolowany, zgodnie z art. 379 ust. 6 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska, jest zobowiązany umożliwić przeprowadzenie kontroli.
- 4) Kontrolujący ma obowiązek pouczyć Kontrolowanego o jego prawach i obowiązkach oraz uprawnieniach Kontrolującego do przeprowadzenia kontroli.
- 5) W sytuacji gdy Kontrolowany odmawia wpuszczenia członków Zespołu kontrolnego na teren nieruchomości, obiektu lub ich części, a tym samym uniemożliwia przeprowadzenie kontroli – informację odnotowuje się w protokole. W powyższej sytuacji należy zwrócić się do miejscowego Komisarzatu Policji o pomoc w prowadzeniu czynności kontrolnych.
- 6) Podczas kontroli sprawdzeniu podlegają:
  - urządzenia grzewcze (w szczególności kocioł, piec, kominek), w zakresie:

- klasy kotła (zgodność z normą PN-EN 303-5:2012 oraz rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe);
  - parametrów miejscowego ogrzewacza pomieszczeń (w tym m.in. piec, kominek) z rozporządzeniem Komisji (UE) 2015/1185 z dnia 24 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla miejscowych ogrzewaczy pomieszczeń na paliwo stałe).
  - najbliższe otoczenie urządzenia grzewczego oraz jego otoczenie, w szczególności w zakresie obecności odpadów,
  - paliwo do celów grzewczych:
    - zawartość pomieszczenia stanowiącego skład opału;
    - wilgotność drewna, za pomocą wilgotnościomierza, poprzez pomiar w rozłupanej szczapie drewna;
    - dokumenty potwierdzające zakup paliwa do celów grzewczych i jego zgodność z uchwałą Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787) (świadczenie jakości paliwa stałego);
  - dokumentacja potwierdzająca zgodność urządzenia grzewczego z uchwałą Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23 stycznia 2017 r. *w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787).
- 7) W przypadku stwierdzenia, że w urządzeniu grzewczym lub bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się odpady, które z dużym prawdopodobieństwem użyte zostaną jako materiał grzewczy, wykonuje się dokumentację fotograficzną.
  - 8) Niezależnie od ustaleń co do zawartości paleniska i przygotowanego do spalania materiału, z paleniska, popielnika lub innej części urządzenia grzewczego mogą zostać pobrane próbki popiołu celem przekazania ich do specjalistycznych badań laboratoryjnych.
  - 9) Próbki popiołu pobiera się do naczyń zgodnych z wymaganiami akredytowanego laboratorium wykonującego badania. Pobranie popiołu następuje bezpośrednio do naczynia poprzez zaczerpnięcie odpowiedniej ilości popiołu podbierakiem. Naczynie wraz z próbką musi zostać zamknięte w czasie kontroli i zabezpieczone plombą z numerem w obecności Kontrolowanego.
  - 10) W przypadku stwierdzenia, że w budynku funkcjonuje kocioł na paliwo stałe niespełniający warunków określonych w "uchwale antysmogowej" na kotle lub w jego bezpośrednim otoczeniu zaleca się umieszczenie naklejki z określeniem granicznego terminu do wymiany kotła.
  - 11) Zaleca się, żeby kontrola była połączona z oceną obecnego źródła ciepła i potrzeby jego wymiany oraz wstępną analizą stanu budynku pod kątem termomodernizacji oraz przedstawieniem oferty Programu Czyste Powietrze.
  - 12) Podczas kontroli należy poinformować Kontrolowanego o obowiązkach wynikających z przepisów prawnych wprowadzających Centralną Ewidencję Emisyjności Budynków (np. obowiązku złożenia deklaracji o źródłach ciepła).
  - 13) Z czynności kontrolnych sporządza się protokół, który podpisują kontrolujący oraz Kontrolowany. Przed podpisaniem protokołu należy odczytać go na głos w obecności Kontrolowanego. Do protokołu kontrolowany może wnieść zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem. Dokumentacja fotograficzna stwierdzonych nieprawidłowości stanowi załącznik do protokołu i dostępna jest do wglądu na żądanie kontrolowanego w siedzibie Organu. Protokół sporządza się w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz protokołu otrzymuje kontrolowany. Odmowa podpisania protokołu przez kontrolowanego lub osobę go reprezentującą skutkuje umieszczeniem tej informacji w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie do **Wójta lub Burmistrza nazwa gminy**.

- 14) W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości, zamieszcza się je w protokole. W protokole zamieszcza się również uwagi i zastrzeżenia.
- 15) Kontrola może odbywać się w asyście Policji/na podstawie porozumienia z Policją.
- 16) Nieprawidłowości stwierdzone podczas każdej kontroli skutkują zastosowaniem sankcji przewidzianych obowiązującymi przepisami prawa.

PROTOKÓŁ Z KONTROLI NR .....

Przeprowadzonej o godzinie .....w dniu ..... na terenie nieruchomości pod adresem:

I. Podstawa prawna przeprowadzenia kontroli:

- art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1439 z późn. zm.),
- art. 379 ust.1 – 6 oraz art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.),
- art. 191 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. z 2020 r., poz. 797),
- uchwała Nr XXXII/452/17 Sejmiku Województwa Małopolskiego z dnia 23.01.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa małopolskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. Urz. Woj. Małop. z 2017 r. poz. 787).

II. Kontrola nie została przeprowadzona z powodu:

III. Dane osoby kontrolowanej (obsługującej urządzenie grzewcze) lub innej osoby obecnej podczas kontroli:

(imię, nazwisko, PESEL)

IV. Dane osób przeprowadzających kontrolę:

(imiona, nazwiska, stanowisko)

V. Przebieg i ustalenia kontroli, w tym stwierdzone nieprawidłowości i naruszenia:

1. Urządzenia grzewcze w budynku:

Liczba urządzeń grzewczych: ..... Typ urządzenia grzewczego: .....

- źródło poniżej klasy 3 lub brak informacji źródło klasy 5 wg normy PN-EN 303-5:2012
 źródło klasy 3 lub 4 wg normy PN-EN 303-5:2012 źródło spełnia wymagania ekoprojektu

2. Materiały/paliwo znajdujące się w pomieszczeniu, w którym zlokalizowane jest urządzenie grzewcze:

3. Stosowane paliwo stałe posiada/nie posiada¹⁾ świadectwa jakości.

4. Na terenie nieruchomości zachodzi/nie zachodzi²⁾ podejrzenie spalania odpadów.

5. Przeprowadzone czynności:

- oględziny pomieszczenia/pomieszczeń, w którym/-ch znajduje/-ą się urządzenie/-a grzewcze
 pobrane próbki i materiały do badań (jakie próbki, ile, sposób pobrania, zabezpieczenia, numer/-y plomby zabezpieczającej)

- zmierzono wilgotność drewna, uzyskując następujące wyniki: .....
 sporządzono dokumentację fotograficzną, stanowiącą załącznik do protokołu²⁾
 osoba kontrolowana udostępniła dokumentację (upoważnienia, certyfikaty jakości, dowody zakupu np. faktury)

przesłuchano osoby w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego zgod. z art.379 pkt 3 ustawy Prawo ochrony środowiska.

VI. UWAGI I ZASTRZEŻENIA DO PROTOKOŁU:

Osoba kontrolowana złożyła/nie złożyła¹⁾ uwagi i zastrzeżeń do protokołu

(ewentualne uwagi kontrolowanego)

VII. DODATKOWE UWAGI DO PRZEBIEGU KONTROLI

VIII. POUCZENIE

Na podstawie art. 380 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska:

1. Z czynności kontrolnych kontrolujący sporządza protokół, którego jeden egzemplarz doręcza kontrolowanemu.
2. Protokół podpisują kontrolujący oraz osoba kontrolowana, która może wnieść do protokołu zastrzeżenia i uwagi wraz z uzasadnieniem.
3. W razie odmowy podpisania protokołu osobą kontrolowaną kontrolujący umieszcza o tym wzmiankę w protokole, a odmawiający podpisu może, w terminie 7 dni, przedstawić swoje stanowisko na piśmie *wójtowi, burmistrzowi lub prezydentowi miasta* .....

Na tym protokół zakończono i odczytano.

Protokół sporządzono w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla osoby kontrolowanej i Kontrolującego.

Data i miejsce podpisania protokołu: .....

Podpis osoby kontrolowanej:

Podpis/y Kontrolującego/ych:

Osoba kontrolowana odmówiła podpisania protokołu z powodu: .....

¹⁾ Poprawne zakreślić

²⁾ Dokumentacja fotograficzna dostępna jest do wglądu na żądanie Kontrolowanego w siedzibie Organu.

Pani/Pana dane osobowe przetwarzane będą na potrzeby prowadzonych czynności kontrolnych zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (dalej RODO).

UPOWAŻNIENIE

[udzielone przez Wójta/Burmistrza/Prezydenta, nazwa gminy/miasta]

Nr.....

Na podstawie art. 379 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r., poz. 1219 z późn. zm.) i art. 9u ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2020 r., poz. 1439) niniejszym upoważniam:

Pana/-ią

..... na
stanowisku .....
w (*nazwa Urzędu*) .....,
legitymującego/-ą się dowodem osobistym (*seria i nr*) lub legitymacją służbową (nr)
..... wydanym/ą przez .....
do wykonywania w moim imieniu czynności kontrolnych w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów w paleniskach i przestrzegania przepisów Uchwały antysmogowej dla województwa małopolskiego na terenie *nazwa gminy*.

Zgodnie z art. 379 ust. 3-4 ustawy Prawo ochrony środowiska, Kontrolujący, jest uprawniony do:

- 1) wstępu wraz z rzeczoznawcami i niezbędnym sprzętem w godzinach od 6.00 do 22.00;
- 2) przeprowadzania poboru prób lub wykonywania innych niezbędnych czynności kontrolnych;
- 3) żądania pisemnych lub ustnych informacji oraz wzywania i przesłuchiwanie osób w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
- 4) żądania okazania dokumentów i udostępnienia wszelkich informacji mających związek z problematyką kontroli;
- 5) występowania w charakterze oskarżyciela publicznego w sprawach o wykroczenia przeciw przepisom o ochronie środowiska.

Upoważnienie wydawane jest na czas nieokreślony. Niniejsze upoważnienie wygasa w przypadku jego cofnięcia lub ustania stosunku pracy.

Podpis, pieczęćka

[Wójta/Burmistrza/Prezydenta, nazwa
gminy/miasta]

Rejestr zgłoszeń dotyczących możliwych naruszeń w zakresie przestrzegania uchwały antysmogowej i zakazu spalania odpadów na terenie
 Nazwa Gminy

Lp.	Data wpłynięcia zgłoszenia	Treść lub zakres zgłoszenia	Data podjęcia kontroli	Wynik kontroli ¹	Dodatkowe informacje ²
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
...					

¹ Informacje na ewentualnych naruszeń stwierdzonych w wyniku oględzin oraz badań laboratoryjnych

² Dodatkowe informacje obejmować takie dane jak: rodzaj kontrolowanej nieruchomości, typ kontroli, rodzaj paleniska, bariery uniemożliwiające zmianę systemu grzewczego, informacje o pobranych próbach, nazwę laboratorium przeprowadzającego badania, informacje o trudnościach podczas kontroli, informacje na temat daty wymiany kotła, źródło zgłoszenia (informacja mailowa, telefoniczna, zgłoszenie w aplikacji Ekointerwencja itp.) etc.